

Ponovni poskus sprejema volilne zakonodaje

Odločanje julija ali septembra

Optimisti računajo, da bi slovenski parlament lahko sprejel osnovno volilno zakonodajo že na zadnjem predpočitniškem zasedanju 29. julija, realisti pa, računajoč na vedno mogoče zaplete, pa na september, kar bi še zagotavljalo izvedbo volitev v ustavnem roku do konca leta.

Ker so v slovenski politiki (in v politiki nasploh, ne samo pri nas) presenečenja vedno mogoča in je bil in bo še marsikateri dogovor sklenjen s figo v žepu, nihče pa ne more zagotoviti, da se ne bi kdo od prizadetih zadnjih hip premislil in taktiziral iz takšnega ali drugačnega razloga (tudi zaradi zbiranja volilnih točk), bi bil julijski sprejem temeljnih volilnih zakonov prava senzacija. Za velik uspeh zrelosti slovenske politike pa bi šteli tudi septembrsko parlamentarno soglasje o volilni zakonodaji.

Čeprav je bilo na torkovem zaprtem sestanku predstavnikov strank in poslanskih klubov doseženo načelno soglasje, da je treba volilno zakonodajo sprejeti in s tem ublažiti neugoden odmev v javnosti zaradi nesprejetja zakonov pretekli teden ter pokazati, da je politična volja za ustavno predpisane volitve do konca leta iskrena (nekateri so torkovo sestankovanje imenovali popravni izpit, drugi pa posipanje s pepelom), ostaja kar nekaj pasti, kjer se lahko sedanja dobra volja za sodelovanje in sporazumevanje spremeni v hudo nasprotovanje. Predlog zakona o volitvah v državni zbor je padel na vseh treh zborih in tu je položaj še najbolj jasan. Dva zborova sta zavrnila predlog zakona o volitvah v državni svet, zakon o volitvah predsednika republike pa je bil v zborih sprejet v različnem besedilu, vendar bo tu očitno še najmanj problemov pri usklajevanju. Narodna demokratska stranka še naprej najbolj trdno vztraja pri razpisu referendumu o volilnem sistemu. Zbor občin je zahteval referendum sprejel, to pa pomeni, da se morata o njej odločiti tudi druga dva zbora. Nekaj strank, pred-

vsem iz opozicije, in poslanski klub Demosa, pristajajo na kompromis, vendar z določenimi pogoji, od katerih utegne povzročiti največ razprave zahteva Demosa in Liberalne stranke, da morajo poslanski kandidati predložiti volilni komisiji izjavo o nesodelovanju z Udbo do leta 1990, če pa bi se ugotovilo drugače, bi poslancu odvzeli mandat. Drugi trije pogoji, da vsak kandidat lahko kandidira zase in za listo v dveh volilnih okrajih in ne samo v enem, da bi imeli volilno pravico tudi slovenski državljani na tujem in bi volili po pošti ali na naših predstavništvih in da bi v drugem krogu volitev poslancev v državni zbor polovico mandatov lahko razdelile stranke na osnovi nacionalnih list, pa so bili, kot so povedali po torkovem sestanku, načeloma sprejeti. Pametna je tudi pobuda, da bi bilo treba sočasno sprejeti tudi zakon o vladi in določiti, ali bo združljivost funkcije poslancev in ministra veljala tudi še naprej ali ena funkcija izključuje drugo.

Osnutki novih volilnih zakonov se pripravljajo in prav bi bilo, če bi se v njihovo nastajanje vključila tudi vlada. Zanesljivost sprejema bo tudi večja, če bo dokaj trdna predhodna usklajenost, ki pa jo bo v pičlem tednu težko doseči, zato bi iz tega razloga kazalo preložiti sprejem zakonov na september. Tudi zaradi sklepčnosti, ki zadnje tedne vedno bolj grozi parlamentu in njenim organom, septembra, po počitnicah, pa jo bo lažje zagotoviti. Za parlament ne bi bilo posebej ugledno, če bi volilna zakonodaja padla zaradi nesklepčnosti. ● J. Košnjek

DANES

SNOVANJA

ljubljska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Križe, 23. julija - Polona Frelj, namiznoteniška igralka z izpolnjeno olimpijsko normo, je med športniki Slovenije, za katere si slovenski olimpijski komite prizadeva povečati zastopstvo naše države na 25. jubilejnih olimpijskih igrah, ki se jutri začnejo v Barceloni. Polono smo včeraj z objektivom ujeli na treningu v telovadnici osnovne šole v Križah - vse o letošnji in prejšnjih udeležbah gorenjskega športa na letnih olimpijskih igrah si preberite na 20. strani! (foto: G. Šinik)

Gospodarska recesija se nadaljuje

Proračun je za naše možnosti prebogati

Vlada bo poskušala umiriti rast plač v državni upravi in v družbenih dejavnostih in se s sindikati sporazumeti za kolektivne pogodbe, ki bodo realne in uresničljive.

Najnovejši statistični podatki ter aktualne informacije iz podjetij in iz gospodarske zbornice kažejo, da za boljše konjunkturo gospodarstva tudi v naslednjih mesecih ni izgledov. Še več: velika je nevarnost, da se zaradi nakopičenih finančnih, tržnih in razvojnih težav začne proces, v katerem bi prihajalo do "sesutja podjetij".

Ko je o gospodarskih razmerah v terek razpravljala upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije, je največ pozornosti vzbudilo poročilo finančnega ministra Mitje Gasparija, ki je med drugim dejal, da država s proračunom, ki ga je sprejela aprila, ne bo mogla vzdržati do konca leta in da ga bo zato treba popraviti. Če bi vztrajala pri sedanjem, bi nastal proračunski primanjkljaj blizu milijarde nemških mark, ki pa ga ni mogoče pokriti ne z domačimi viri in ne z zadolževanjem v tujini. Ker je proračun za naše materialne (gospodarske) možnosti prebogati, bo vlada poskušala nekoliko oklestiti družbeno nadgradnjo, umiriti nadaljnjo rast plač v državni upravi in v družbenih dejavnostih, se sporazumeti s sindikati za takšne kolektivne pogodbe, ki bodo tudi uresničljive, in zmanjšati naložbene programe, za katere se zbira denar v proračunu. Vlada, ki kljub tem ukrepom še vedno predvideva od 13 do 19 milijard proračunskega primanjkljaja, ugo-

tavlja, da ima kar precej rezerv tudi pri pobiranju davkov. Ker se številna podjetja in posamezniki izogibajo plačilu davkov (nekatera podjetja tako, da ustanovljajo nadomestna podjetja), bo poostrihala delo republiške uprave za družbene prihodke; razmišlja pa tudi o večji obdavčitvi višjih dohodninskih razredov in o večjem nadzoru nad ustanavljanjem sestrskih podjetij v tujini, kamor se stekajo precejšnje vsote denarja. Ko je Gaspari govoril o sanaciji bank, predvsem o ponudbi države bankam, je med drugim dejal, da banke, ki bodo bežale od kreditiranja gospodarstva, ne bodo deležne podpore proračunskega denarja in drugih sredstev, sicer pa je z besedami "če z bankami ne bo šlo zlepa, bo šlo pa zgrda" dal vedeti, da vlada tudi na tem področju ne namerava popuščati. ● C. Zaplotnik

Odtujitve v drugih republikah

Gorenjsko premoženje kopni

Kranj, 22. julija - Gorenjskim podjetjem je bilo od 10. oktobra predani do 15. aprila letos pri 188 poslovnih enotah v drugih republikah nekdanje Jugoslavije odvzeto za 85 milijonov nemških mark materialnih naložb (obratov, trgovin, skladišč, predstavništva itd.) in zalog ter za 1,2 milijona mark stanovanj in počitniških objektov.

Štiri petine vsega premoženja gorenjskih podjetij (materialnih naložb in zalog) je bilo odvzeto poslovnim enotam v Srbiji, dobro desetino v Bosni in Hercegovini ter skoraj šest odstotkov v Črni gori. Od 188 poslovnih enot, ki so bile odvzete gorenjskim podjetjem, jih 169 sodi na področje trgovine, dve v industrijo, ostale pa v druge gospodarske panoge. Po občinah je bila gospodarska škoda različna: v kranjski ocenjujejo, da jim je bilo do sredine letošnjega aprila odvzeto za 41,5 milijona mark premoženja, v tržiški za 25 milijonov mark, v škofjeloški za 13,5, v radovljški za 5,2 milijona, v jeseniški pa samo za 45 tisoč mark.

Ceprav imajo gorenjska podjetja največ stanovanj in počitniških objektov na Hrvaškem, pa jim je bilo od skupne vrednosti 1,2 milijona mark tovrstnega premoženja, največ odvzetega v Srbiji (53 odstotkov) ter v Bosni in Hercegovini (38 odstotkov), najmanj pa na Hrvaškem in v Sloveniji (manj kot 9 odstotkov). ● C. Z.

Marka tik pod 57,00

Včerajšnji nakupni in prodajni tečaji za nemško marko po gorenjskih menjalnicah so se gibali od 52,60 tolarja v LB-Gorenjski banki do 55,20 tolarja v medvoški menjalnici pri avtobusni postaji. Obenem so prodajni tečaji ostali na ravni, ki so jo dosegli v začetku tedna: najugodnejše ste nemške marke (po 55,50 tolarja) včeraj lahko kupovali na poštah v menjalnici Poštne banke Slovenije, d.d. - druge menjalnice so prodajni tečaj marke oblikovale med 56,00 in 56,90 tolarja.

Danes Ljubljanska banka, d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij uporablja nakupni tečaj 55,00 ter prodajnega 55,40, ostale poslovne banke pa so oblikovale podoben tečaj kot LB. Banka Slovenije je razmerje med marko in tolarjem že predvčerajšnjim povzdignila na dobrih 5.100,00 SIT za 100 DEM (srednji tečaj). Uradni današnji srednji tečaj Banke Slovenije je 5.119,51 SIT za 100 DEM.

MERKUR KRANJ

1. nagrada CITROËN ZX avantage

MERKURJEVA POLETNA NAGRADNA IGRA

IN ŠE 159 DRUGIH NAGRAD

Žrebanje 4. septembra 1992 v GLOBUSU.

Prijatelji iz Obervellacha v Škofji Loki

Škofja Loka - V nedeljo bodo predstavniki občine Škofja Loka sprejeli na prijateljski obisk desetčlansko delegacijo iz Obervellacha na avstrijskem Koroškem. Skupna zgodovinska preteklost povezuje Škofjo Loko z Zgornjo Belo, saj sta bila oba kraja pred davnimi stoletji v lasti freisinskih gospodarjev.

Pod vodstvom tamkajšnjega župana g. Josefa Moelschla prihajajo gostje zdaj prvič med Ločane, predvsem z željo, da bi поблиže spoznali kraje, ljudi, našo kulturo, znamenitosti in preteklost. Gostitelji so za srečanje pripravili privlačen program. Tako si bodo avstrijski gostje v Škofji Loki ogledali staro mestno jedro, zbirke muzeja na Loškem gradu ter kapu-

cinsko knjižnico, popoldne pa odšli še v Oselico na tekmo koscev. Seveda bo med obiskom tekla beseda tudi o nadaljnjem sodelovanju, predvsem na kulturnem področju. Prva priložnost se Ločanom ponuja že septembra, ko v Obervellachu pripravljajo mesec kulture. ● M. Tozon

Viktorija

Skalica 1, Kranj
Tel./fax 324-734
VOZILA OPEL IN FORD V ZALOGI V KRANJU

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI 217 960

SLOVENIJA IN SVET

Sporazum z Evropsko skupnostjo

Oktober naj bi bil podpisan kooperacijski sporazum med Evropsko skupnostjo in Slovenijo kot prvo državo na ozemlju bivše Jugoslavije. V njem bo novo "politično poglavje" o človekovih pravicah in varstvu manjšin.

Sredini pogovori med delegacijama Evropske skupnosti, ki jo je vodil Eberhard Rhein, in Slovenije, ki jo je vodil svetovalec v zunanjem ministru dr. Boris Cizelj, kažejo, da bo kooperacijski sporazum mogoče podpisati že do konca oktobra, pogajanja pa se bodo nadaljevala proti koncu septembra. Dogovor s Slovenijo, ki želi prek pridruženega članstva postopoma postati članica Evropske skupnosti, bo vzorec za dogovore z drugimi državami, ki so nastale iz nekdanjih socialističnih držav. Obenem s kooperacijskim sporazumom naj bi sprejeli tudi

Slovenska kultura v Argentini

Predstavitve slovenske kulture v Argentini je uspela, je povedal vodja številne slovenske delegacije, pomočnik ministra za kulturo Marko Jenšterle. Slovenci so navezali številne stike z argentinskimi kulturniki, politiki in javnimi delavci. V naši odpravi so bili umetniki, ki so se jim na prireditvah v Argentini pridružili tudi slovenski umetniki iz Argentine.

posebni finančni protokol in dogovor na transportnem področju. Slovenija je kot prva pogajalka v prednosti, saj bo lahko koristila tudi kvoto, ki je bila namenjena bivši Jugoslaviji. Govori se o milijardi dolarjev posojila za ceste, ki naj bi ga nam odobrila skupnost. Slovenija je v prednosti tudi zaradi tega, ker je že doslej dokaj trdno in stalno sodelovala z državami Evropske skupnosti in je v teh državah ustvarila dve tretjini svojega izvoza. V začetku prihodnjega leta pa naj bi se začela pogajanja o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski skupnosti.

Diplomati potujejo

Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je obiskal Litvo in Belorusijo in se pogovarjal o udržitvi sodelovanja med državami, v Belorusiji pa sta dr. Rupel in tamkajšnji zunanji minister Pjotr Kravčenko podpisala sporazum o navezavi diplomatskih odnosov. Belorusija je tako po Grčiji 45. država, s katerimi ima Slovenija vzpostavljene diplomatske odnose. Spora-

Dr. Prunk na Koroškem

Minister za Slovence po svetu dr. Janko Prunk se je v Celovcu pogovarjal s predstavniki avstrijske socialdemokratske stranke, njenim predsednikom Ambrozijem in predstavniki slovenske manjšine na Koroškem. Dejal je, da bo Slovenija skrbela za svoje rojake, vendar se ne bo vmešavala v avstrijske notranje zadeve.

zum o diplomatskih odnosih med Grčijo, ki je bila razen Irske zadnja članica Evropske skupnosti, s katerimi naša država še nima diplomatskih odnosov, pa sta v torek podpisala Rupel in grška podsekretarka Virginia Cuderu. Sploh je za te dni značilna živahna zunanje-politična dejavnost Slovenije. V Ljubljani je zasedala mešana komisija za sodelovanje med Slovenijo in Bavarsko. Bavarska je pomemben trgovski partner Slovenije. Pred tem je bila v Sloveniji delegacija nemškega Bundestaga pod vodstvom Johannesa Gersterja. Sprejeli so jo najvišji predstavniki Slovenije in slovenske krščanske demokracije.

Predstavitve Slovenije v Kanadi

Slovensko ministrstvo za informiranje pripravlja v Kanadi med 19. avgustom in 7. septembrom predstavitev države Slovenije. Predstavitve bo na sejmju v Torontu, ki ga obišče nad milijon ljudi.

Obrambni minister Janez Janša je bil na Dunaju gost avstrijske armade in obrambnega ministra Wernerja Fasslabenderja, naša delegacija pa se je posebej zanimala za avstrijski način usposabljanja vojakov. Prometni minister Marjan Krajnc je obiskal avstrijsko Štajersko. Avstrijci so zainteresirani za vključitev Maribora v graško prometno zvezo in sploh za prometno povezavo s Slovenijo in Hrvaško. Minister za turizem Janez Sirše pa je v Bonnu predstavil vladnim in drugim funkcionarjem slovenske turistične načrte. ● J. Košnjek

DOLES d.o.o. Tržič Cankarjeva 25

NABAVLJA:

TOPOLOVO HLODOVINO
LIPOVO HLODOVINO

dolžina 1 m - 5 m (po 1 m), debelina 20 in dalje
CENE: fco cesta

Kvaliteta	
L	4.000,00 SIT/m ³
1	3.000,00 SIT/m ³
2	2.500,00 SIT/m ³

Rok plačila 15 dni. PD plača kupec. Tel.: 064/50-423

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Poslanci s težavo sprejemajo dnevne rede zasedanj

Predsednik se je premislil,
minister pa je odstopil

Predsednik zbora združenega dela Jože Zupančič je pretekli teden odstopil, v sredo pa so poslanci zbora po vroči razpravi sklenili, naj prekličo odstop, kar je Zupančič sprejel. Govorice, da utegne odstopiti več ministrov, pa se niso uresničile. Odstopil je le minister za trgovino Jože Jeraj, ki odhaja za generalnega konzula v Celovec.

Ljubljana, 24. julija - Zgodba o preklicanem odstopu še ni končana. Socialdemokratska stranka, Liberalna stranka in poslanski klub Demosa vztrajajo, da se mora začeti postopek za razrešitev Jožeta Zupančiča, ki naj bi bil orodje v rokah predsednika skupščine dr. Franceta Bučarja in glavni krivec za najrazličnejše blokade v parlamentu. Prav tako naj bi začeli tudi postopek za razrešitev predsednika skupščine dr. Franceta Bučarja.

Zadnje dneve se je veliko govorilo tudi o odstopih nekaterih ministrov vlade dr. Janeza Drnovška. Odstopil je samo minister za trgovino Jože Jeraj. Navedel je razloge za odstop, ki je bil sporazumen s predsednikom Drnovškom. Povedal je, da je šlo tudi za različne poglede v vladi na kmetijstvo, pomembna razloga za odstop pa sta imenovanje za generalnega konzula v Celovcu in članstvo v Slovenski ljudski stranki, ki ni članica vladajoče vladne koalicije. Slovenska ljudska stranka, katere član je Jože Jeraj, pa nasprotuje odstopu, saj je vlada s tem izgubila velikega

Ruplova odgovornost

Poslanec Danijel Starman je obvestil javnost, da so zbrali potrebnih 41 podpisov za vložitve interpelacije o delu in odgovornosti zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla zaradi izjav, ki so zapletle odnose s Hrvaško.

strokovnjaka. Kandidat za novega ministra je Davor Valentinčič, zadnji dve leti predsednik izvršnega sveta občine Ljubljana Vič Rudnik.

Sicer pa so v sredo poslanci namenili največ časa sprejema-

nju dnevnega reda tokratnega sredinega in večerajšnjega zasedanja. Vlada je namreč predložila v razpravo nekaj novih zakonov, od katerih bi nekatere sprejeli po hitrem postopku. Gre za predlog zakona o poravnavanju obveznosti iz neplačanih deviznih vlog, za predlog zakona o jamstvu Republike Slovenije za obveznice, izdane zaradi sanacije bank in hranilnic, za predlog za izdajo zakona o zagotavljanju socialne varnosti slovenskim državljanom, ki so upravičeni do pokojnin iz drugih republik bivše Jugoslavije. Vlada je predlagala sprejem zakona o začasnem omejevanju plač v podjetjih in organizacijah, ki imajo javni ali monopolni značaj, in predlog zakona o začasnem določanju izhodiščnih plač. O teh predlogih je bilo že na skupščinskih telesih obilo razprave, nič manj pa v parlamentu, kjer so bile tudi zahteve, naj vlada najprej predloži celovit

Liberalci predlagajo

Liberalna stranka bo za predsednika skupščine predlagala predsednika Slovenskih krščanskih demokratov Lojzeta Peterleta. Znano je, da ta stranka zahteva razrešitev dr. Franceta Bučarja. Za predsednika zbora združenega dela pa so liberalci predlagali poslanko Angelco Zerovnik. Sedanji predsednik Jože Zupančič bi moral odstopiti.

gospodarski program in program sanacije finančnega sistema, potem pa bo o tem mogoče sklepati. Pri zakonih glede deviz in obveznic gre za vladni predlog, da bi 1,2 milijarde mark neizplačnih deviznih vlog spremenili v dolg Republike Slovenije, agencija za sanacijo bank in hranilnic apa bi izdala obveznice v vrednosti 2.200 mark. Samo zbor združenega dela je predloge potrdil, zbor občin je predloge zavrnil in terjal, da mora vlada najprej pripraviti zasnovno ekonomske politike, družbenopolitični zbor pa je bil proti skrajšanemu postopku. Na vrsti je torej usklajevanje. Pri zakonih o omejevanju plač je bilo doseženo soglasje, da je treba znižati plače naftarjem, bankirjem, zavarovalnicam in drugim, sicer pa je bila večina poslancev zoper administrativno določanje plač. Zbor občin teh zakonov sploh ni uvrstil na dnevni red. Prava razprava se torej šele začneja. ● J. Košnjek

Pred 50 leti je gorela Kokra

Na tleh leže so nas streljali

Kokra, 22. julija - V ponedeljek, 20. julija, je minilo 50 let od požiga vasi Kokra in streljanja nedolžnih vaščanov. Teh strahot ljudje ne bodo nikoli pozabili. In ko danes sosednji Hrvaška in Bosna in Hercegovina doživljata enake, včasih še strašnejše tragedije, je spomin še bolj živ. Vsako leto se preživeli Kokranji s komemoracijo spomnijo svojih sovaščanov; njihove slovesnosti ob spomeniku padlih veljajo za najlepše, najbolj doživete. Da se je tu tako živo ohranil spomin na dogodke iz druge svetovne vojne, ima svoje zasluge dr. Avguštin Lah, ki je tragedijo Kokranov in dogodke v letih 1941-45 celovito obdelal. Vzrok za tragedijo v Kokri je bila ena od akcij borcev pravkar ustanovljenega Kokrškega odreda (18. junija 1942), ki si je skupaj z Gorenjskim odredom zastavil za nalogo, zapreti doline, ki so Slovenijo povezovala s Tretjim Reichom in po katerih so nemške horde prihajale na naše ozemlje. Akcije v Kokri so se začele že 30. junija 1942 in sicer v obliki ovir na cesti, podrti drogovji, razstreljeni mostovi, uničene naprave v kamnolomu. 4. julija pa je 2. četa 2. bataljona Kokrškega odreda postavila v Kokri zasedo in napadla tovarnjak, ki je peljal na Koroško. Šofer je bil ubit, ranjeni spremljevalec pa je ušel. Partizani so napadli tudi policiste, ki so prišli na mesto dogodka.

Nemci so imeli tedaj blizu 10 mrtvih in vsaj 20 ranjenih. Prizorišče boja je bilo ob gruči hiš blizu cerkve v Kokri. Sledilo je nemško maščevanje: 11. julija so v Polajnarjevi Knežici ustrelili 5 talcev in zagrozili, da bo za vsakega padlega Nemca ustreljenih 100 Slovencev. 20. julija pa so se znesli nad domačine: požgali so osem hiš in na

streljanje odpeljali vse moške nad 15 let. Štirinajst so jih ustrelili, petnajsti jim je ušel... Toda naj je bilo maščevanje še tako strašno, partizanske osvobodilne boje niso mogli zaustaviti. Veliko žrtev je bilo, res, toda za svobodno domovino ni nobena žrtev preveč. Res pa je, da bi jih bilo veliko manj, če med nami, Slovenci, ne bi bilo prodanih duš...

Andrej Krč, Pstotnekov: "Malo čez osmo je bila ura, ko so Nemci pridrli v hišo s puškami, pripravljenimi na strel. Najprej so me vprašali, koliko sem star. Pol leta mi je manjkalo do 15 let. To me je rešilo. 10 minut so nam dali, da vzamemo s seboj najnujnejše. Bili smo zmedeni. Med njimi je bil Korošec, ki je slovensko ukazal, naj greva z bratom po živino. Iz gmajne sva pripeljala še teto. Živino so odgnali v Predvor. Oče je na saneh pred Jurjevo gostilno pripeljal punklje. Njega so porinili v gostilno k drugim moškimi, nas 9, mene in brata, 4 sestre, teto, mamo in nečaka pa so strpali na tovarnjak in odpeljali. Do konca vojne smo bili v taborišču na Bavarskem, vrnili smo se na požgan dom. Če bi vsaj slutili, kaj se bo zgodilo, bi lahko vsi ušli. Tako pa nismo. Oče je bil takrat ravno toliko star, kot jaz danes, 64 let."

Jože Rezman, Prodanov iz Kokre: "Dvanajst let sem bil takrat star. Brat in oče sta bila skupaj ustreljena. Ko je Nemec prišel v hišo, je najprej vprašal brata, koliko je star. Povedal je, da ima 18 let. Šel je ven in nikoli več ga nisem videl. Pri nas so vzeli tudi Petra Kalana, Cunar-

jevega, reveža, ki mu je bilo že 79 let. Trije so bili ustreljeni od naše hiše, nas pa so odpeljali v lager. Starejši brat France je teden dni prej odšel v partizane. Od sedmih zjutraj do enajstih smo čakali na tovarnjaku. Takrat vasi še niso požgali. Da so naši porestreljeni, in vas požgana, nam je sporočila Helena Štular, od Sv. Lenarta doma: v kruh je zapekla škatico od aspirina, dala vanjo sporočilo."

Dr. Avguštin Lah: "V Kokro sem prišel 1965. leta in prevzeli so me njena tragedija in njene ljudje. Sklenil sem Kokro in njegovo usodo zgodovinsko obdelati. Obiskoval sem ljudi, poslušal njih pripovedi, iskal in pregledoval dokumente. Izdali smo posebno knjižico o Kokri. Pred 10 leti, ob 40-letnici tragedije v Kokri je bila zgodovina Kokre objavljena v Obzorniku in v Borcu. Vsako leto za slovesnost pri spomeniku napišemo poseben recital. Kot častni krajan Kokre čutim za dolžnost, da jim pomagam. Ljudje vedo, da gre za pieteto, za to, da o zgodovini povemo tako, kot se je v resnici zgodilo." ● D. Dolenc

Priznanje Kučanu

Ljubljana, 23. julija - Predsednik Predsedstva R Slovenije Milan Kučan je dopoldne sprejel direktorja Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem Kranj Franca Ekarja in predsednika Programskega sveta Gorenjskega sejma - podpredsednika izvršnega sveta občine Kranj Petra Oreharja. Izročila sta mu priznanje in zlato značko ob 20. jubilejnem sejmju Zaščita - Protection v Kranju in ga hkrati seznanila s projektom sejmske prireditve Slovenski proizvod - Slovenska kakovost SQ, ki bo letos od 8. do 11. septembra že drugič v Kranju. Predsednik Kučan, ki se je zahvalil za pozornostno priznanje in pozdravil načrtovane aktivnosti PPC Gorenjski sejem, se je včlanil tudi v Združenje SQ v Kranju. ● A. Z.

Petek, 24. julija 1992

Komunalno deponijo v Dragi bo treba zapreti

Kam z novimi odpadki?

Škofja Loka, 23. julija - Škofjeloška občina ima edino urejeno deponijo komunalnih odpadkov v Dragi. Odprta je od 1975. leta in sodi med redke v Sloveniji, ki ima vsa potrebna upravnna dovoljenja, tudi soglasje mejne občine Ljubljana - Šiška. Na odlagališče pripeljejo od 30 do 50 tisoč kubičnih metrov odpadkov na leto.

Inšpektorji priznavajo, da je deponija primerno vzdrževana, odpadke delavci Komunalnega podjetja Škofja Loka redno zasipajo s prekrivnim materialom, redno opravljajo deratizacijo in dezinfekcijo, vendar pa so izcedne vode večkrat prekomerno onesnažene. Zaradi tega je Komunalno podjetje že pred dobrima dvema letoma dobilo nalogo, da izdela sanacijski program. Skoraj hkrati so isto zahtevali tudi krajanje iz sosed-

nje občine; nasprotujejo načrtovani širitvi deponije, terjajo, da Ločani poiščejo za deponijo drugo, primernejšo lokacijo.

Sanacijski program so izdelali v Smeltu, deponija je že sanirana in omogoča shranjevanje komunalnih odpadkov brez širitve - do leta 1995. Kot zahtevajo v občini Ljubljana - Šiška, naj bi bila odprta samo še do konca naslednjega leta. Kam z odpadki po tem?

Ponujajo se tri možnosti. Po prvi naj bi deponijo v Dragi zaprli in sanirali ter v občini poiškali primernejšo lokacijo. Ureditev nove deponije po strogih merilih nove zakonodaje o varstvu okolja bo zahtevna, draga, problematična tudi zaradi lastništva primernih površin. Druga možnost je zaprtje in sanacija deponije v Dragi ter začasen (do vzpostavitve regionalnih odlagališč) odvoz in deponiranje odpadkov na lju-

bljanski deponiji na Barju. Ta način bi bil za občino nekoliko dražji, problem bi kratkoročno rešili, vendar loški komunalci doslej v dogovarjanjih z ljubljanskimi še niso nikamor prišli. In še tretja možnost, to je sanacija deponije v Dragi ter odlaganje na njej do vzpostavitve regionalne mreže komunalnih odlagališč.

Škofjeloški izvršni svet se je odločil, da se bo povezal z ministrstvom za varstvo okolja in urejanje prostora zaradi koncepta regionalnih deponij ter z zainteresiranimi občinami, ki bi bile pripravljene uresničiti skupni projekt regionalne deponije. Hkrati je naročil presojo novih možnih lokacij za občinsko deponijo komunalnih odpadkov.

● H. Jelovčan

Bolje izkoristiti možnosti

Dolžanova soteska naj polno zaživi

Tržič, julija - Samo naravna lepota za kraj je premalo, če je ne znaš prav izkoristiti, so na posebnem razgovoru o Dolžanovi soteski v Tržiču znova ugotavljali odgovorni z oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti in vsi uporabniki Dolžanove soteske ob predstavitvi idejnega koncepta ureditve soteske, ki sta ga pripravila študenta FAGG. Da bo Dolžanova soteska resnično zaživila, je treba sanirati predor, podaljšati sedanji most preko Tržiške Bistrice z galerijami, usposobiti pot po desnem bregu, pot opremiti z opisnimi tablami, klopami in razgledišči, postaviti geološki steber in izdati poseben vodnik za Dolžanovo sotesko. - Ustanovljen je poseben koordinacijski odbor za Dolžanovo sotesko.

Razstava mineralov in fosilov vsako leto znova pokaže in dokaže, da bi Tržičani lahko svojo edinstveno Dolžanovo sotesko turistično in geološko vse drugače uveljavili. Dosedaj je bil tu zgrajen le most, za katerega so že takoj v začetku ugotavljali, da njegova lokacija ni primerna, vendar so se dosedaj zadovoljili s tem. Da bi ga danes predstavljali, bi bilo preveč stroškov, zato so na tem skupnem sestanku predlagali, da bi most ostal, vsekakor pa je potrebno narediti galerije, ki pa bodo morale biti varne za obiskovalce. Osnovna pot ogleda naj bi potekala torej prek mostu in galerij na desni breg Tržiške Bistrice in naprej po poti skozi zaselek Dolina - Jame na cesto, mimo najpo-

membnejših geoloških točk in nazaj po galerijah do mostu.

Veljalo pa bi v ponudbo Dolžanove soteske vključiti že peš pot po desnem bregu reke od Slapa naprej.

Dolžanovo sotesko naj bi opremiti z geološkim stebrom, klopami na razglediščih, opisnimi tablami. Kot posebna botanična zanimivost v Dolžanovi soteski naj se v program ogledov ključni tudi gozdna pot iz Doline na Borovo peč. Vsekakor pa je pri preurejanju Dolžanove soteske treba upoštevati potrebe in želje domačinov, lastništvo poti in zemljišč, je bilo poudarjeno na sestanku. Vsa preureditev naj bi temeljila na ureditvenem načrtu.

Da bi priprave in delo steklo kar najhitreje, je bil na sestanku imenovan koordinacijski odbor za Dolžanovo sotesko, ki ga bo vodil sam dr. Stanko

Buser, imel pa bo vrsto strokovnih sodelavcev, kot so geolog, urbanist in podobni ter seveda predstavnik KS Jelendol - Dolina. ● D. Dolenc

Zaključni izpit marsikateremu dijaku zagrenil počitnice in študij

Fakultete bodo čakale - ali pa tudi ne

Kranj, 23. julija - Zapletov ob zaključnih izpiti v štiriletnih srednjih šolah, kakršnih se spominjamo od lani (večdnevni štrajk dijakov), letošnjega junija na srečo ni bilo. Pojavili so se, seveda v drugačni obliki, po samih zaključnih izpiti. V nekaterih šolah oziroma pri nekaterih predmetih je na zaključnih izpiti padlo nenormalno veliko dijakov, med njimi tudi takšni, ki so vsa štiri leta sodili med solidne, če že ne boljše učence. Mnogi od njih nameravajo jeseni postati bruci. Bodo vpisni vlak na fakultetah glede na to, da bo prvi rok za popravne izpite zaključnih izpitov šele po 20. avgustu, uspeli ujeti, jih bodo zvečne prenapolnjene fakultete čakale? Ali pa bodo študijske ambicije pokopali, se skušali zaposliti, iskali srečo naslednje leto, izbrali drugi, manj zeleni študij?

Republiški strokovni svet za vzgojo in izobraževanje je fakultetam priporočil, naj kandidate za študij, ki junija niso bili uspešni na zaključnih izpiti v srednjih šolah, obravnavajo enakovredno z uspešnimi dijaki, jim omogočijo opravljanje sprejemnih izpitov, pogojni oziroma kasnejši vpis.

Odzivi na priporočilo so na fakultetah dokaj različni, odvisni predvsem od števila vpisnih mest oziroma navala kandidatov. Na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, na primer, se s pogojnim vpisom strinjajo. Vsi kandidati, ki še nimajo zaključnega izpita, se lahko vpišejo dodatno 10. in 11. septembra. Na Medicinski fakulteti pa število vpisanih že tako presega število sprejemnih mest (250), na njej pogojnih vpisov ni. Na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju zahtevajo za vpis potrdila o popravni izpiti zaključnih izpitov, tako da se bodo ti dijaki lahko vpisali tudi septembra. Na Ekonomski fakulteti v Ljubljani pogojnega

vpisa sicer ne odobravajo, vendar kljub temu nikomur niso zaprli vrat. Možnost opravljanja sprejemnih izpitov so dali tudi dijakom, ki zaključnih izpitov iz srednjih šol še nimajo, razlika se kaže "le" v tem, da je dijak brez dokončane srednje šole štartal s številom točk O, medtem ko so bili uspešni točkovanji s štirimi do desetimi (odličnjaki) točkami.

Prezahtevni zaključni izpiti?

Točnega seštevka, koliko dijakov gorenjskih srednjih šol bo šlo po 20. avgustu na popravni izpit zaključnega izpita, žal, ni. Poklicali smo v nekatere šole in skušali zvedeti, kako (ne)uspešni so bili njihovi dijaki. V elitni kranjski gimnaziji je imelo pravico opravljanja zaključnih izpitov 261 dijakov. 41 jih je bilo odrešenih, ker so bili odlični, od 220 dijakov, ki so izpit opravljali, pa jih je uspelo 199. Devetnajst jih ima popravni iz-

pit zaključnega izpita, dva sta v celoti padla. Vsekakor lep rezultat!

V škofjeloški gimnaziji je bilo na zaključnem izpitu neuspešnih enajst odstotkov dijakov, v kranjski srednji šoli ekonomske in družboslovne usmeritve pa okrog 25 odstotkov. Popravni izpiti bodo 20. in 21. avgusta. Žal od petka do srede nismo uspeli dobiti zveze z Iskrinim šolskim centrom v Kranju, kjer so počitnice očitno vzeli zares, da bi iz uradnih ust slišali, kako je bilo pri njih. Govori se namreč o množici "padlih" dijakov (v enem razredu, razen treh, vsi), da so med padlimi tudi uspešni skozi vsa štiri leta šolanja, da so pri enem od izpitnih predmetov pisali prezahtevne naloge, celo take, ki jih pri pouku niso obravnavali ipd.

Kdo je sestavljal naloge za zaključne izpite? Ravnatelj loške gimnazije Marjan Luževič je povedal, da domači profesorji, po štirje za vsako predmetno področje. Dijaki so dovolj zgodaj zvedeli, kakšna raven znanja bodo morali pokazati na koncu, na voljo so jim bili katalogi znanj, znanje so utrjevali skozi vse leto. Bili so dobro pripravljani, psihičnih pritiskov ni bilo opaziti. Podoben odgovor je dala tudi ravnateljica ekonomske šole Marija Simčič, ki je hkrati priznala, da je bil zaključni izpit za eko-

nomske tehnike precej zahteven. Za matematiko so dijaki že med šolskim letom ponudili celo posebne ure, sicer pa so se med letom tudi pri vseh drugih izpitnih predmetih pripravljali na zaključni izpit, na katerem so profesorji zahtevali "normalno" raven znanja.

Lani je Zavod RS za šolstvo in šport izdal kataloge znanj, ki bi jih morali dijaki po štirih letih osvojiti in dokazati na zaključnih izpiti. Katalogi so v bistvu program dela pri posameznih predmetih, po mnenju ravnateljice kranjske gimnazije Valentina Pivka neuporabni, ker bi morali biti tako učiteljem kot dijakom znani že od prvega letnika naprej. Po njegovem imajo profesorji v t.i. interni maturi (eksterna matura bo prvič 1995. leta) pravico spraševati tisto, kar so z dijaki v štirih letih predelali. Zaključni izpiti so rezultat štiriletnega dela. V normalnih pogojih in v normalni šoli bi moralo na izpitu uspeli več kot 90 odstotkov dijakov. Dijak, ki je bil vsa štiri leta uspešen, na zaključnem izpitu ne bi smel pasti.

V Iskrini šoli so padli tudi takšni, kar je vse prej kot normalno. V šoli bi se morali pošteno vprašati, v čem so zgrešili. So profesorji na koncu terjali preveč, več kot so v štirih letih dijakom dali? Koliko potencialnim študentom so ne le zagrenili zaslužene počitnice, ampak tudi prekržali študijske načrte, morda celo usodno spremenili življenje? ● H. Jelovčan, H. Brudar

S seje kranjske vlade

Kdo se boji inšpektorjev?

Pogodbeno delo je slovenska znamenitost, ki se povsem legalno širi, ministrstvo pa za ljubo socialnega miru miži.

Kranj, 23. julija - Inšpektorski in policijski nočni skok 23. maja po dvanajstih kranjskih gostinskih lokalih, namerno izbranih kot tako ali drugače problematičnih, je bil le osnova za globljo razpravo na sredini seje kranjske vlade o moči in nemoči inšpektorjev. Člani vlade se (po dveh mesecih) kajpak niso ustavljali pri konkretnih napakah in kršitvah predpisov v posameznih lokalih, pod drobnogled so vzeli predvsem pojav, ki, žal, postaja vsakdanja praksa tako v družbenih kot zasebnih podjetjih in obrtuh; pogodbeno zaposlovanje, in - to pa je značilnost zasebnikov, tudi obiskanih gostincev - zaposlovanje na črno.

Edini gorenjski inšpektor za delo Božo Ahec je v štirih mesecih sopotadanja s tovrstno problematiko prišel do zanimivih ugotovitev. »Pogodbeno delo je znamenitost slovenske družbe, ki se povsem legalno širi. Po več mesecih še nismo dobili odgovora od ministrstva za delo, ki mu je očitno pomembnejši socialni mir kot pravni red. Firme v stečajih, denimo, pošiljajo delavce na Zavod za zaposlovanje, hkrati pa z njimi sklepajo pogodbi o delu. V skupno vrečo torej ničesar ne dajejo, iz nje pa jemljejo. To je tudi neloyalna konkurenca firmi, ki posluje pošteno in jo delavci znatno več stanejo. Kršitelj sicer gre pred sodnika za prekršek, vendar je kazen nezadostna. Problem je treba globlje rešiti,« je dejal Božo Ahec.

Se več nereda v zasebnem sektorju. Medtem ko so obrtniki nadzorovani - vse pogodbe o delu je treba registrirati - za podjetnike to pravilo ne velja, oboji pa veliko zaposlujejo na črno (to so pokazali tudi letošnji nočni inšpekcijski pregledi gostinskih lokalov po vseh gorenjskih občinah). Inšpektor naj bi praviloma ukrepal, ko gre za kršitve delovnih razmerij, tu delovnega razmerja sploh ni. Problem pogosto izbije šele, ko delavec, zaposlen na črno, obišče zdravnika ali ko se ga delodajalec naveliča in ga odslovi. Takrat išče pravico. Delovni inšpektor skuša sporazumno z delodajalcem urediti delovno razmerje, saj samo sodišče lahko prizna delovno razmerje za nazaj. Dogaja se tudi, da delavci niti ne vedo, da delodajalec zanje ni sklenil delovnega razmerja. Pogodbo z njim podpisajo, plačo dobivajo na roko... Inšpektor za primer navaja podjetnika Boža Dukiča s štirinajstimi "zaposlenimi" delavci, za katere že dve leti ne plačuje nobenih prispevkov. Inšpektor je praktično nemočen, saj so kazni za nespoštovanje ureditvenih odločb smešno nizke.

Kršitelji se bodo inšpektorjev "bali" in jih nehali psovati šele, ko bodo imeli v rokah konkretno kaznovano orožje. Le-to se obeta z novo slovensko zakonodajo, kdaj bo ugledala dan, pa je še skrivnost. Inšpektorji v republiki že dve leti predlagajo, terjajo, sooblikujejo nova pravila, žal življenje vse krepke prehitava normativno urenjenost. Zato bodo inšpektorji, še naprej predvsem veliko delali, imeli podporo občinske vlade za ukrepanje, pravega učinka pa ne bo. Sicer pa - so se strinjali kranjski izvršniki - inšpekcije tudi niso edine dolžne delati reda, tu so še drugi občinski in državni organi. ● H. Jelovčan

Dražji vozniški izpit

Kranj, 23. julija - Kranjska vlada je po pooblastitvi vseh gorenjskih občinskih vlad večeraj potrdila višje cene za vozniški izpit in preizkus znanja. Cene so bile zadnjič popravljene s 1. marcem, nove, ki so za dobro polovico višje, bodo uveljavili s 1. avgustom.

Tako bodo poslej kandidati za teoretični del izpita za vožnjo motornih vozil oziroma traktorjev odšli na sedežu izpitnega centra 600, zunaj sedeža pa 700 tolarjev. Praktični del izpita, torej vožnja, bo za kategorijo A stal 550, za B 750, za B-3 1.200, za C in E 1.000, za D 1.500 in za F 550 tolarjev.

V prvem polletju letos se je število izpitov v primerjavi z enakim časom lani skoraj razpolovilo. Kljub temu so bili stroški poslovanja izpitne komisije bistveno višji zaradi inflacije in drugih nepredvidenih izdatkov, kot podražitev najemnine prostorov, zamenjave dotrajane telefonske centrale in telefonov, opreme ipd. Vse stroške poslovanja, vključno s plačili treh redno zaposlenih, je komisija doslej pokrivala sama. Junija pa je bil dotok denarja zaradi manjšega števila izpitov in prenizke cene izpitov tako skromen, da so bili pogodbeni ocenjevalci izplačani z zamudo. Komisija trenutno zaradi dopustov ne dela, avgusta, ko bo spet začela, pa z dosedanjimi cenami izpitov ne bi mogla več pokriti vseh stroškov poslovanja. ● H. J.

Injekcija za nova delovna mesta

Kranj, 23. julija - Občinski izvršni svet je v sredo obravnaval štiri vloge za dodelitev denarja za odpiranje novih delovnih mest iz t.i. spomladanskega paketa. Denar so dobili trije zasebni podjetniki in en obrtnik, in sicer: podjetje Barvatek - barvanje tekstila iz Sr. Bitenja okroglo 2.000 mark v tolarški protivrednosti, podjetje Spin - poslovna in športna informatika iz Kranja 3.000 mark, podjetje Panter trade - zunanja trgovina iz Kranja 2000, prav toliko pa tudi stavbni klepar Silvester Oblak iz Predoselj.

Naslednji paket vlog bo prišel na vrsto šele po septembru. V kratkem bo kranjski izvršni svet tudi pogledal, kaj so s tem denarjem naredili tisti podjetniki in obrtniki, ki so ga že dobili. ● H. J.

STRANKARSKÉ NOVICE

Izredni občni zbor kranjskih podružnic kmečke zveze

Kranj - Podružnice Slovenske kmečke zveze Naklo, Sorško polje, Cerklje in Jezersko vabijo v nedeljo ob desetih v kulturni dom v Naklem na izredni občni zbor. Na zboru bo Lojze Peterle predstavil stranko Slovenskih krščanskih demokratov, Ivan Oman pa program dela novoustanovljenega kmečkega gibanja v okviru SKD. Kranjske podružnice so povabile na zbor tudi prejšnjega kmetijskega ministra prof. dr. Jožeta Osterca. ● C. Z.

Čipkarski dan v Železnikih

Železniki, 23. julija - Od 18. julija do 26. julija letos poteka pred starim Plavžem v Železnikih jubilejni, 30. čipkarski dan, ki ga organizira Turistično društvo Železniki. V okviru te tradicionalne turistično narodopisne prireditve so bile že nekatere prireditve. V petek, 24. julija, bo pred Plavžem ob 16. uri otroški Živ žav z gostom Janezom Trilerjem in ob 21. uri pod lipo na Racovniku Večer podoknic. V soboto, 25. julija, bo ob 18. uri otvoritev razstave čipk v galeriji muzeja, ob 19. uri pred Plavžem koncert pihalnega orkestra Alples Železniki, ob 20. uri pred Plavžem veselica z ansamblom Obzorje Železniki in ob 21. uri pred Plavžem stari običaji z nočnim čuvajem. V nedeljo bo od 9. ure dopoldne do 17. ure razstava čipk v galeriji muzeja, ob 15. uri nogometna tekma možje - fantje, ob 15. uri pred Plavžem tekmovanje klekljaric, kulturni program in podelitev nagrad in priznanj. Ob 16.30 uri bo pred plavžem veselica z ansamblom Ptujskih 5. Od 13. ure dalje pa bodo predstavili klekljanje na ulicah starega dela Železnikov. ● D. S.

90 let gasilskega društva Dobračeva

Škofja Loka, 23. julija - Gasilsko društvo Dobračeva in občinska gasilska zveza Škofja Loka ob 90-letnici gasilskega društva Dobračeva organizirata praznovanje, ki se bo začelo v soboto, 25. julija, ob 20. uri, ko bo najprej slavnostna seja gasilskega društva v dvorani gasilskega društva na Dobračevi. V nedeljo, 26. julija, bo ob 15.30 uri gasilska parada, slavnostni govornik pa bo Viktor Žakelj. Ob 17.30 uri bo gasilska veselica z bogatim srečelovom. Za ples in dobro razpoloženje bo igral ansambel Čuki. ● D. S.

Ekološki delovni tabor

Bled, 22. julija - Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije in Triglavski narodni park sta na Planini na Kraju (Komna) in v okoliških gorah organizirala med 5. in 19. julijem mednarodni Ekološki delovni tabor. Več kot 40 udeležencev iz Italije, Nemčije, Belgije, Nizozemske, Finske in Slovenije je spoznalo Triglavski narodni park in se učilo osnov varstva narave. Po poteh parka so pobirali smeti, uredili šest večjih divjih odlagališč odpadkov (Bogatinsko sedlo, Planina na Kraju, Črno jezero, Belska planina, Zgornja Krma in Polog) ter obnovljali in vzdrževali poti po parku. Čeprav je bil program naporen, so bili udeleženci tabora zadovoljni. Zadovoljstvo pa bo še večje, če bodo poti in predeli, ki so jih očistili, tudi ostali čisti.

Krajevni praznik na Hrušici

Hrušica, 23. julija - Letos mineva 50 let, odkar so na Belem polju na Hrušici ustrelili talce. V spomin na ta dogodek pripravljajo Hruščani več različnih prireditev, srečanj in športnih tekmovanj.

Ze prejšnjo soboto so se krajani Hrušice odpravili na pohod na Hruščansko planino. Najbolj pestro pa bo v soboto, 25. julija, pred domom Svobode. Najprej se bo ob 10. uri začelo srečanje borcev, internirancev in drugih krajanov. Popoldne bodo športna tekmovanja: turnir v balinanju, kros in nogometna tekma suhi proti debelim. Sledil bo nastop domačih šolanih psov in gasilska vaja. V nedeljo bo nogometni in odbojarski turnir, v ponedeljek pa bo komemoracija pri spomeniku talcev na Belem polju. ● Janko Rabič

Kmečke žene na Blegoš

Javorje - Kmečke žene iz Javorij in Poljan vabijo v nedeljo na tradicionalno srečanje na Blegoš. Kulturni program se bo začel ob 12. uri, ves dan pa bo v senci gozdička poskrbljeno za pijačo in jedačo, med katero bodo tudi razne dobrote iz kmečke peči. Na Blegoš je mogoče priti iz štirih smeri: iz Hotavelj prek Leskovic, iz Hotavelj prek Suše in Črnega kala, iz Železnikov do Zalega Loga, Potoka in naprej do Črnega Kala ter iz Poljan do Javorij, Žetina in Črnega Kala. ● C. Z.

Biserna poroka v Britofu

Britof, 22. julija - Prav na današnji dan pred 60 leti, 22. julija 1932, sta se v Kranju poročila Jožica in Jože Presek. Ona je bila Zajčeva z Jezerskega, on pa Veharjev iz Voklega. Ko se je mama Jožica učila šivati pri Serajniku pod Lenardičem v Kranju, sta se spoznala. Ljubezen, poroka, otroci, za katere sta želela topel dom. 1940. leta jeseni sta začela graditi hišico v

rokami: še za sinove in vnuke. Mama pa je šivala, kolikor je Britofu, spomladi je bila družinica že v njej. Tista prijetna prva hišica od nadvoza na desno v Britofu, je njuna, kjer trta sega prav do ceste in v tej hudi vročini dela globoko senco daleč v notranjost dvorišča. Kot bi vse življenje zidal, se zdi očetu Jožetu. Saj tudi je: štiri hiše so zrasle pod njegovimi

pač mogla pri gospodinjstvu, pri treh sinovih in hčerki in potem pri vnukih. Zdaj je mami skoraj 80, očetu 86 let, a jih dobro skrivata. Delo ju je krepilo ves čas. Oče Jože, ki je vse življenje delal pri kranjskem Vodovodu, se še danes ne loči od kolesa. Najtežje jima je bilo, ko sta pokopala dva sinova.

Danes jima dela veselje 6 vnukov in 4 pravnuki. V sredo, na sam njen praznik, so njun visoki jubilej praznovali v domačem krogu. Čestitkam sosedov in prijateljev se pridružujemo tudi mi in Jožici in Jožetu Presekovima želimo še vrsto lepih, zdravih let.

● D. Dolenc

Skupno življenje na tromeji

Nas ne ločujejo državne meje

Kranjska Gora, 20. julija - Kranjskogorski gasilci so že leta 1981 navezali prijateljske stike z gasilci iz Egga v Avstriji. Čeprav je imelo društvo že v preteklosti stike z zamejskimi društvi, so šele po tem datumu vzpostavili tesnejše prijateljske vezi, kar se je najbolj

pokazalo v letu 1991, med agresijo JLA na Slovenijo, ko so jim takoj ponudili svojo pomoč. Povezali so se tudi z društvom Radnig in Šmohor, v Italiji pa imajo prijatelje v Ukvah, Žabnici in Moggiu, sodelujejo pa tudi z gasilsko enoto gozdarjev iz Trbiža.

Nedvomno je sodelovanje raznih društev in organizacij na tromeji izjemnega, širšega pomena, zato smo se o tem pogovarjali s predsedniki gasilskih društev iz zamejstva, predsednikom TD Kranjska Gora in jeseniškim županom.

Gospod Johann Zankl iz Egga je prvi, ki je vzpostavil prijateljske stike s Kranjskogorci že leta 1981, ko so v Šmohorju

praznovali 100-letnico gasilstva. Ko je bila v Sloveniji vojna, so gasilci iz Radniga, Egga in drugih krajev takoj ponudili, da Kranjskogorcem odstopijo orožje in opremo, otrokom pa bi nemudoma pripravili zavetišče in nasploh nudili vso pomoč, ki je v vojni potrebna.

Gasilci iz Egga so kranjskogorskim gasilcem minulo nedeljo poklonili tudi agregat, za katerega so zbrali denar med prebivalci. Johann Zankl pravi: »S kranjskogorskimi gasilci imamo stalne prijateljske stike, pomagamo si in naša želja je, da bi to prijateljstvo gojili tudi naprej. Se več: radi bi več sodelovanja tudi na drugih področjih, glasbenem, kulturnem, športnem. Dogovorili smo se že, da bo pri nas gostoval kranjskogorski pevski zbor. Skratka: sodelujemo več kot odlično in tako bo tudi v prihodnje!«

Karel Vigelle iz Beljaka: »Dolga leta že sodelujemo gasilci na območju treh meja, v dobrem in slabem si medsebojno pomagamo. Predvsem zaradi požarov na meji, ki jih gasijo vsa gasilska društva s te ali one strani meje, smo v stalni pripravljenosti. Želimo si, da bi bilo tako kot doslej tudi v prihodnje.«

Dr. Božidar Brudar, jeseniški župan: »Gasilstvo ni le gašenje požarov, to je prostovoljna in humanitarna dejavnost, ki zahteva disciplino in odgovornost. Gasilstvo je družbeno pomembno tudi zato, ker krepi zavest po varovanju premoženja, skupnega in zasebnega in vzgaja odnos do lastnine. Sodelovanje gasilcev treh dežel ni le družabno srečanje, ampak je pomembno tudi po strokovni povezavi in nasploh za krepitev tudi drugega sodelovanje na tem prostoru. 100 let je izjemna obletnica, vredna vseh čestitk tudi tistim, ki jih ni več in le želeli si je, da bi gasilcem

čestitali tudi tedaj, ko ne zagori, saj s svojim preventivnim delom pomembno pripomorejo k požarni varnosti.«

Evald Grolitsch iz Radniga: »S kranjskogorskimi gasilci smo prijatelji že dolga leta, medsebojno si pomagamo in zelo dobro sodelujemo. Naša želja je, da bi tako tudi ostalo in da bi se sodelovanje še bolj poglobilo. Ob 100-letnici želimo našim prijateljem v Kranjski Gori vse najlepše in smo jim v znak prijateljstva in sodelovanja poklonili elektroagregat.«

Jakob Wedan iz Arnoldsteina: »Pobudniki za sodelovanje gasilcev treh dežel so bili gasilci iz Arnoldsteina in Žabnice. Gasilci vseh treh dežel skrbijo, da ne bi prišlo na območju tromeje do požarov. Začetno sodelovanje je preraslo v pravo prijateljstvo tudi s kranjskogorskimi gasilci, med katerimi ima za pristanost prijateljskih stikov največ zaslug kranjskogorski komandant gasilcev Miro Kosmač.«

Jože Borštnar, predsednik Turističnega društva Kranjska Gora: »Za čase, v katerih živimo, je še posebej razveseljujo, da se sodelovanje na naši tromeji krepi in še pogloblja. Čeprav ima sodelovanje dolgoletno tradicijo, ga je treba vsak dan še krepiti in bolj razmišljati o tem, da živimo skupno življenje na tem majhnem prostoru. To srečanje je pomembno tudi iz turističnega vidika, saj so prijetni trenutki tujih - zamejskih gostov, ki so jih doživeli v teh treh dneh, najboljša propaganda za ljudi, ki bodo še prihajali v Kranjsko Goro. Do danes nisem mislil, da so domačini, če so zavzeti za neko stvar, tako zagreti in pridni, saj so dolgo časa v velikem številu pripravljali prireditev tako; da je kar najbolj uspela. Turistično društvo podpira gasilstvo, saj je bogastvo, ki ga imamo v kraju veliko in neprecenljivo in v primeru nesreče v veliki meri odvisno od zavzetosti gasilcev. Predsednik Miro Kosmač je vodilna sila in najbolj zaslužna, da je danes v Kranjski Gori toliko ljudi. Sodelovanje treh dežel na različnih področjih je preraslo začetniške okvire in ljudje, ki tu živijo so kot ena družina, ki je ne ločujejo državne meje.« ● D. Sedej

Mavčiško šolo sanirajo

Septembra spet varna za otroke

Kranj, 23. julija - Zadnji mesec minulega šolskega leta so se morale učiteljice in učenci podružnične osnovne šole Lucijana Seljaka v Mavčičah (že tretjič) seliti. Tokrat zaradi razrahljanih temeljev 90-letne stavbe, v kateri so začele zevati razpoke. Trije razredi so dočkali počitnice na Orehku, eden v dvorani krajevne skupnosti Mavčiče.

Ob pojavu razpok, tretji selitvi in še ne končani postopni redni obnovi mavčiške šole so se junija predvsem učiteljice resno spraševale, ali je sploh še pametno v zgradbo vlagati, je ne bi bilo bolje prodati, za vrtem v Mavčičah pa s pomočjo občinskega in krajevnega denarja postaviti novo, varno šolo. Potencialna financiranja - občinski proračun in krajin - za takšne ideje nista bila zagreta. Ne nazadnje, kot je povedala Emina Grabec s kranjske občine, bi proračun v nekaj letih ob pomoči domačinov novogradnjo še morda zmogel - prvi pogoj bi bilo seveda lastniško urejeno zemljišče - vendar Mavčiče šolo potrebujejo takoj. Orehovška se z novimi priseljenci v Drulovki hitro polni, v Smednik, ki je že zunaj kranjske občine, pa mavčiških otrok tudi ne bi radi vozili.

V Zavodu za raziskavo materiala v Ljubljani so poiskali vzroke razpok. Ugotovili so, da se je šola začela posedati, ker je puščajoča kanalizacija skupaj z meteornimi vodami vse bolj "mehčala" temelje. Za sanacijo bi potrebovali okrog 17 milijonov tolarjev. Obnova bo zaradi pomanjkanja denarja postopna, fazna. Letos bodo odpravili vzroke razpok, kasneje

je še posledice. Pomeni, da bodo do septembra, ko bo mavčiška šola spet oživila, ukrotili nevarne v samem žarišču poškodb, stabilizirali temelje s horizontalnimi vezmi ter zapolnili razpoke. Prva faza bo stala dva milijona tolarjev. Naslednje leto se bodo lotili kanalizacije s temelji, zadnja faza pa bo zamenjava lesenih stropov z armiranobetonskimi ploščami.

Delo so prevzeli v kranjskem podjetju Gradnje, medtem ko bodo razpoke v sami šoli, široke do enega centimetra, ki jih je za blizu 25 metrov, odpravili strokovnjaki iz kranjskega zasebnega podjetja Saning International. Razpoke bodo injicirali z ekspanzijskimi masami. ● H. Jelovčan

Stolpec za upokojenje

Na Zelenico in Vrtačo - Enodnevni pohod v organizaciji sekcije za planinarjenje pri društvu upokojujencev Kranj bo v četrtek, 6. avgusta, ob sedmih zjutraj izpred kina Center.

Drugič na Grossglockner - Ker je bil prvi avtobus za izlet na Grossglockner (4. avgusta) takorekoč v hipu poln, DU Kranj ponavlja izlet še v petek, 7. avgusta. Odhod ob 5.30 izpred kina Center.

Kopanje v Izoli - DU Kranj prireja za člane, druge upokojujence in svojece 13. avgusta (odhod ob 6. uri izpred Centra) na kopalni izlet v Izolo. Najprej si bodo ogledali Socerb, nato Hrastovlje, po kopanju v morju ali notranjem ogrevanem bazenu in kosilu v Izoli pa bodo na povratku obiskali še Portorož in Lipico. Prijave za vse izlete sprejemajo v društvu vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure.

Skromna oddolžitev za pomoč

Interniranci podarili LIP-u album

Bled, 22. julija - Predstavniki odbora internirancev taborišča Matthausen so v sredo delovnemu kolektivu blejskega podjetja LIP izročili skromno darilo - spominski album fotografij. Odbor se je s tem podjetju zahvalil za finančno pomoč pri postavitvi spominske plošče v taborišču Matthausen, ki so jo odkrili pred petimi leti. LIP je odboru pomagal predvsem zato, ker je v Matthausnu umrl tudi Tomaž Godec, po katerem se imenuje LIP-ov obrat v Bohinjski Bistrici. Album fotografij s slovesnosti ob odkritju plošče je v imenu delovnega kolektiva prevzel direktor Franc Bajt. Predstavniki odbora so seznanili direktorja tudi z načrtom o izdaji posebnega zbornika. ● C. Z.

Kotli Central
TVT brez bojlerja
od 72.900,- od 104.315,- SIT
Kranj, Stražišče, Škofjeloška 56,
tel. 310-050, 311-984

JEKLO
TEHNA

ZELEZNA
ZPLOTNIK

ARMATURE
UNITAS

TOVARNIŠKE CENE
popust na gotovinska plačila

IN-INGENIERING d.o.o. BLEJ
betonski BOBROVEC
tel. 004/77 278

SNOVANJA

PETER KOZJEK: BODEČA NEŽA

VSEBINA

38

TOMAŽ BOLE: *Vročica umetnosti*

NIKICA PETRAK: *Dugareško pismo*

JOŽEK ŠTUCIN: *Leteti nad fiziko*

JOŽE NOVAK: *Janez Janša: Premiki, 1992*

FRANC KRIŽNAR: *Glasba festivala IDRIART*

NOVE KNJIGE

LIKOVNI ODSEVI

Beseda urednice

V letošnjem poletju je glasbenih dogodkov na vseh trgih, pa tudi na imenitnejših prostorih več kot dovolj in za vsak okus. Na temo poletnega glasbenega dogajanja pri nas razmišlja v uvodnem članku tokratnih *Snovanj* Tomaž Bole. Odmev na pisanje o Dugi Resi je pismo Nikice Petraka Franciju Zagoričniku. Jože Novak objavlja recenzijo razburljivih Premikov Janeza Janše. Glasbeno oceno letošnjih glasbenih dogodkov festivala IDRIART na Bledu je napisal Franc Križnar. Na zadnji strani priloge sta še rubriki *Nove knjige* in *Likovni odsevi*.

Lea Mencinger

Tomaž Bole

Vročica umetnosti

Umetnost je orodje?

Že dalj časa se med nami pojavlja Brechtov slogan, o katerem se pravzaprav nihče ni prav preveč negativno izrekel: "Vzemi knjigo v roke, knjiga je lahko orožje." Iskrica, ki so jo v moji zavesti zanetile te besede, se je razplamenela, ko sem pred dnevi prebral v Dnevniku intervju z ministrom Janšo pod naslovom: Tudi pesem je lahko orožje. Seveda razumem, da naša mlada dežela potrebuje svojo obrambo, vendar premiki, ki smo jih doživeli, vendar nimajo prav nobene pravice, da bi poslanstvo umetnosti izrabljali v vojaške namene. Orožje namreč po definiciji uničuje in mori, umetnost pa je vendar namenjena odslukavi in duhovnemu razvoju naše zavesti. Ne mogel bi pristati niti na mnogo milejšo obliko izraza, ki nastane s spremeno ene črke: da "orožje" postane "orodje". Z orožjem (to vsi vemo) se je nevarno igrati. Moč besede, ki nekateri žal prižene do skrajnosti in jo zato začno dojemati skrajno neustrezno, je pač nekaj tako posvečenega, da naj se z njo merijo le tisti, ki jim je ta dar dala narava. Ne mešajmo umetnosti s profanimi idejami in izrazi!

Umetnost v tem našem kritičnem in tragičnem trenutku je predvsem velika priložnost. Zdaj so pred nami vse možno-

sti, da svetu pokažemo, kdo smo, kje je moč naše ustvarjalnosti in našega znanja, naše tradicije in vrhunskih umetniških dosežkov.

Pred dnevi mi je direktor neke, za današnji čas neverjetno dobro stoječe firme, dejal: pa kaj bi ljudem zdaj v teh težkih časih ponujal še kulturo, ko pa nimajo zagotovljenih niti osnovnih življenjskih potrebščin! Njegovo pesimistično retorično vprašanje sem seveda lahko spoznal le kot izziv in priložnost - če kdaj, potem je zdaj najbolj potrebna ljudem duhovna hrana!

Renesansa zavesti

Če so nam v preteklosti načrtno kisali možgane, in če stare, preverjene vrednote le stežka prodirajo v našo otopelo zavest, potem je zdaj pravi čas, da stopimo v svetovne tokove, ki dajejo umetnosti vse več prostora, ne le v človekovem prostem času, temveč tudi v načinu bivanja, informiranja, komuniciranja tako v osebni kot v javni obliki.

Naša skupna sreča je, da v naših ustvarjalnih in znanstveno navdahnjenih ljudeh gori tudi lučka instinkta, ki jim daje voljo in moč, da s svojim delom in izdelki stopajo v prostor, v katerega so bili posvečeni, pa naj si bo to naš ljubi, prvič v svoji zgodovini samostojni

dom, ali širina in prostranost tujine.

Renesansa, v kateri smo se znašli skoraj čez noč, ni le pri nas - dogaja se povsod v Evropi. Stevilni narodi doživljajo svojo renesanso, preraja se celotno evropsko gospodarstvo. Morda bodo renesančna dela umetnikov, ki so ustvarjali od 14. do 16. stoletja, poleg svojega pomena in intenzivnega prodora v zanimanje današnjega človeka, pokazal tudi pot današnji umetnosti. Bolj kot kdajkoli doslej potrebujemo luč k razvoju svoje zavesti, če hočemo preživeti v okolju, ki skoraj do skrajnosti ogroža naš obstoj.

Vročica poletne umetnosti

Zelo resno zastavljeno razmišljanje o današnjem prelomnem trenutku, ko na eni strani iščemo svoj notranji mir v izviri daljnje renesanse, po drugi strani pa se soočamo s strahotami slaboumja, za katerega nihče ne ve, kako dolge lovke ima, bi rad zaključil z odgovorom vsem pesimistom, skeptikom in realitom: še so ljudje, ki vam ne verjamejo. Ob nenehni iskanju naše lastne identitete, ki je nepogrešljiva pri slovenski promociji in uveljavljanju v svetu, postajajo prav umetniki naši tihi, vendar nadvse odmevni ambasadorji.

Vročje poletje, ki nas je, navajene na hlad, povsem presenetilo, letos k nam ni privabilo turistov, vedno hvaležnih odjemalcev naše kulturne ponudbe.

Zato je smelost umetnikov, ki prihajajo k nam s svojim poslanstvom, toliko večja. Zato so vsi, ki si v teh časih upajo organizirati umetniška doživetja na visoki ravni, festivale, koncerte, slikarske kolonije in druge mednarodne prireditve, resnično vredni vse pohvale. Nihče ne ve, koliko prepričevanja in energije je bilo potrebno, da so umetniki, ki so prestopili prag naše novorojene države, premagali strah pred vojno (ki je pri nas seveda ni), saj je marsikje pred našo mejo edini napis, ki vodi k nam - Jugoslavija. To pa je dežela, kjer divja vojna. Ne slepimo se, da svet ve, kako je pri nas. Raje pograbimo za priložnost, ki se nam ponuja, pošljimo svoje umetnike v svet, povabimo tuje, povežimo mostove in postanimo del renesanse evropske zavesti.

Kriza, ki se pogloblja, in ki jo občutimo vsi prav vsak dan, je morda le še spodbudila k vztrajnosti Klemena Ramovša, ki prav zdaj začena z jubilejnim X. festivalom Radoljica 1992, Cveta Severja s prireditvami v gradu Kiesselstein, Miho Pogačnika z mednarodnim festivalom IDRIART na Bledu in poleg mnogih drugih tudi mene, ki sem, da bi izpeljal festival Koncerti Groblje, nimalokrat sedel v avto in se osebno odpeljal do izvajalcev, da jih prepričam, da so pri nas povsem varni. Vsi so prišli in s seboj odnesli pristne vtise o naši deželi. Tudi oni so postali naši ambasadorji v svetu.

Moda
in
kvaliteta

Elita

PANORAMA

SPAR MARKET
SPAROVEC
Struga - Strau
NEVERJETNO
POCENI...
Zelo ugodna
menjava!

ZAKAJ TAKO? CARINE PA ŠE KAR PO JUGOSLOVANSKO!

Vizjakova iz Ljubnega sta več kot dvajset let delala v Nemčiji. Kot zdomca in zavedna Slovenca sta vseskozi na vse mogoče načine pomagala svoji matični domovini, sodelovala v slovenskih društvih v Nemčiji, bila znana sindikalna delavca... Sodita med tiste slovenske zdomce, ki nikoli in nikdar niso pozabili na matično domovino in ki so - kjerkoli so že mogli - predstavljali Slovenijo. Med drugim sta poskrbela, da se je ime Slovenije tako ali drugače redno pojavljalo v nemških časopisih.

Povsem razumljivo je, da sta po svojih zmožnostih pomagala Sloveniji tudi v času agresije... Zdaj sta se vrnila v Ljubno. Za vedno.

A ko sta prestopila mejo s pohištvom in tistim premoženjem, ki sta ga prislužila v Nemčiji, sta ju na meji padla bes in jeza. Spoznala namreč sta, da mora za vse premoženje plačati carinske dajatve še po starih, jugoslovanskih predpisih! Nova, mlada država, s svojo carinsko službo, vendar s starimi carinskimi predpisi! Dovoljen je namreč uvoz le za 4.500 nemških mark! Mar morata biti zdomski reveži ali pa vse pustiti carini!

Vizjak je kot razumen in inteligenten mož pač požrl slino, saj carinik na meji nima absolutno nič pri tem, da mu mora »zaračunati« za vse, kar je v dvajsetih letih privarčeval! Vendar pa: grenkoba ostaja, z grenkobo se bodo v Slovenijo vračali vsi tisti Slovenci, ki prihajajo za njim. To zares boli, še posebej boli tiste Slovence, ki so bili vsa leta tesno povezani z matično domovino in ki so bili ob osamosvojitvi morda še bolj ponosni in samozavestni kot mi, ki živimo v Sloveniji.

Mož in žena zdaj javno sprašujeta novo slovensko vlado in vse stranke v parlamentu: kako je mogoče, da so carinski predpisi ostali taki kot prej in kako je sploh mogoče, da se o najhujših spremembah carinskih dajatev na naši meji doslej še ni nič ukrepalo? Mar se pri carinskih dajatah res lahko enačijo tisti, ki so izven slovenskih meja komaj dve leti s tistimi, ki so bili v tujini 22 ali več let?

In zakonca imata nedvomno prav: ni dovolj, da se spremeni le oblika, pomembne so vsebinske spremembe. In spremembe na carini bi bile nujne že danes, kajti moralna in druga škoda je zaradi tovrstnega cincaja vendarle prevelika. ● D. Sedej

NA JOŠTA VSAK DAN

Jošt nad Kranjem, julija - Dve knjigi ležita na mizi pri peči v veliki sobi doma na Joštu: v eno se vpisujejo naključni obiskovalci, v drugo pa "prijatelji Jošta", ki so prišli sem gor letos že tridesetkrat in so se odločili, da se bodo spustili v tekmo, kdo bo večkrat na vrhu Jošta, 845 m visoko. Šteje se pohod enkrat na dan, ne štejejo se ponedeljki, ko je dom zaprt, razen če je ta dan praznik. Tako se zgodi, da pridejo nekateri letno na Jošta od 316 do 320-krat. V ponedeljek, 14. julija, so s 170 vzponi vodili trije Joštari: Andrej Kuralt, Franc Jenko in Janez Pegam. Enega od njih, Franca Jenka, smo, potem ko je gospodarju pomagal pri pospravljanju za množico Idriartovcev, ujeli za kratek pogovor.

gor, po različnih poteh, ob vsakem vremenu. Sicer je pa Jošt vedno lep, naj bo v dežju, soncu ali snegu. Sedaj, ko sem upokojen, v teh poteh še bolj uživam. 28 let sem bil nočni vratar v Savi in prikrajšan za marsikateri lepi dan. Ko so mi v Savi ponudili, da mi kupijo štiri leta in se lahko upokojim, nisem prav nič razmišljal. Takoj sem se odločil. Pravzaprav, hribi so odločili. Zdaj bom nadoknadil vse lepe dni, ki sem jih v teh letih zamudil. Že prej, ko sem še delal, sem se šel po nočnem šihu najprej domov preobleč, skočil na Jošta in šele potem šel spat. Tole res izgleda kot tekmovanje. Toda jaz ne tekmujem, hodim za sebe. Avta nimam, peš hodim prav s Planine. Odlično se počutim, sem zdrav, telesno in duševno sproščen. Žena bo šla z otroki in vnuki na morje, jaz pa sem gor. To bo najlepši dopust. Veste, vedno znova me Jošt potegne. Ne morem več nehati... ● D. Dolenc

"Za hojo na Jošta in vpisovanje v knjigo me je navdušil moj sosed na Planini, Janez Dolenc. 1987. sem bil na Joštu 221-krat, 1988. 222-krat, 1989. 219-krat in 1990. leta 316-krat. Lani sem imel prometno nesrečo in sem bil tu le 154-krat, letos pa upam, da bom izkoristil vse dni. Tudi žena hodi in je bila danes tu že stotič letos. Zjutraj zgodaj prihajam sem

S KULTURO OBOGATENA POKLJUKA NASTAJA TRIGLAVSKA GALERIJA

Pokljuka, 16. julija - Kar so organizatorji spominskih pohodov borcev in mladine na Triglav napovedovali že pred letom dni, so zdaj tudi uresničili: ob 7. pohodu je bil na Pokljuki prvi slikarsko-kiparski tabor na temo TRIGLAV SIMBOL, ki se ga je udeležilo 8 kiparjev in 27 slikarjev. Dela, ki so te dni nastala na Pokljuki, so bila od 16. do 19. julija razstavljena v Šport hotelu in to je prvo gradivo za ustanovitev Triglavske galerije. Te umetniške kolonije bodo postale tradicionalne; prva generalna sponzorja sta bila Stranka socialdemokratske prenov Slovenije in Socialistična stranka Slovenije.

Razstava, ki jo je 16. julija zvečer odprl Ciril Ribičič in si jo je po vrnitvi s Triglava ogledala množica pohodnikov in obiskovalcev, je potrdila, da je bila zamisel dobra, saj so v tej koloniji nastala enkratna dela. Čisto v novi luči smo ugledali Triglav izpod barv Ernesta Krnaiča - Enčija, Anton Wolf s svojim Javornikom v olju spominja na Van Gogha, Erna Fric je med temnimi poključskimi smrekami našla toliko barvitosti, Henrik Marchelo so za njegovo slikanje kot nalašč prišli travniki z arniko, Leone Gaier iz Gorice je v modrini svoje kosmičaste tehnike pričaral kapelico v Podjelju in značilne kozolce - topolarje, Renata Bovhan, znana po svojih notnih slikanicah, si ni mogla kaj, da ne bi tudi svojih živahnih vrhov Triglava opremila z notami pesmi "Oj Triglav moj dom...". Anton Plemelj si ga je zamislil v rdeči megli, Skender Bajrovič pa se je spustil po motive prav v Gorje. Kdor se je bal, da slikarji in kiparji na zeleni Pokljuki ne bodo našli dovolj motivov, se je motil. Toliko jih je, da jih bodo lahko leta in leta obdelovali. In res ne bi bilo slabo, če bi Pokljuka imela svojo stalno razstavo, saj bi kulturno obogatila to dobro obiskano planoto pod Triglavom. Eden od predlogov je, da bi z njo oplemenitili in oživili prostore kasarne na Rudnem polju ali eno od zgradb Triglavskega narodnega parka. Kje bo ta stalna razstava, se še ne ve, bo pa zaenkrat potovala: od 1. avgusta bo na ogled na Loškem gradu, kasneje bo šla v eno od ljubljanskih galerij, potem pa se bo verjetno vrnila na Bled v prostore LIP.

Kaj pa o koloniji, ki naj bi postala tradicionalna, pravijo umetniki sami?

Janez Knez, akad. slikar iz Trbovelj: "Včasih smo hlastali, da naj bi bile kolonije mednarodne. A se je tudi tokrat pokazalo, da so lahko povsem slovenske. Dosti imamo slikarjev, kiparjev, akademskih in amaterjev. Velikokrat se prav zaradi številne udeležbe tujih, domači slikarji kolonij niso mogli udeležiti in so bili hudo prikrajšani. Pomembno je, da delamo, in važno je tudi, da se na koncu najde galerija za vsa ta dela. Zagorje, na primer, je kljub toliko kolonijam in tradiciji še vedno nima. Gorjenjem se z galerijo v kasarni na Rudnem polju kaže dobra vizija." ● D. Dolenc

Ernest Krnaič - Enči, akad. slikar iz Tržiča: "V toliko zelenja je impresija težja, vendar slikar svoj motiv vedno najde. Zagotovo bi bila za slikarja boljša kolonija tu jeseni. Ni pa nujno, da se organizira kolonija. Slikarji bi motive lahko zbirali vse leto, vse sezone in potem le delo oddali. Boljši izbor bi bil. Nekaj dni kolonije je premalo časa za dobro delo, preveč je prisile. Zanimivo je, da sta tokrat pokrovitelja politični stranki. Morda je ta kolonija malce skromnejša, vendar ogromno je vredno, da so se nanjo v današnjem času sploh spomnili."

Henrik Marchel, akad. slikar iz Kranja: "Sama organizacija kolonije se mi je zdela dokaj v redu, čeprav smo bili morda doslej vajeni bogatih kolonij po Italiji in Avstriji, pa tudi doma, kot na primer semiške. Zamisel, da bi stalno galerijo z motivi iz Triglavskega pogorja uredili v kasarni na Rudnem polju, se mi zdi zelo dobra. Pokljuka bi z njo veliko pridobila."

P R E B E R I T E

BLEJSKI PLETNARJI SO SPET
»UDARILI«
NA ŠVEDSKEM JE SLOVENIJA
POPOLNOMA NEZNANA DRŽAVA
SONČKOV KOT
NAGRADNA KRIŽANKA

V R E M E

Vremenoslovci za konec tedna napovedujejo, da bo sončno in vroče.

PRAZNIK KOSCEV

Turistično društvo Sovodenj ob svoji 20-letnici obstoja vabi na vsakoletno etnografsko prireditev pod naslovom Praznik koscev. Prireditev bo v nedeljo, 26. julija, ob 14. uri v Novi Oselici pri Sovodnju. Program obsega: nastop domače folklorne skupine, kratek nagovor o pomenu košnje danes in v preteklosti, tekmovanje koscev in grabljic. Prvič bodo vključili kot posebno točko tekmovanje v ročni košnji. Ne bo manjkalo tudi šaljivih točk z naslovom: Kdo zna bolje - po kmečko? Po končanem programu bo rajanje pod starimi lipami ob novem gorenjskem kozolcu, kjer bo na voljo domača hrana in dobra kapljica. Letos se bodo v ročni košnji pomerili tudi gorenjski župani. ● D. S.

ZAPOROŽEC SE VRAČA

Iz Ukrajine ponovno prihaja na naš trg vozilo, ki smo ga pred davnimi leti poznali pod imenom zaporožec, sicer pa je imelo uradno oznako ZAZ 968. Seveda se ne vrača ropotajoča škata s čudnimi loputami za zrak, pač pa novo vozilo z imenom tavria.

Starega zaporožca so v Ukrajini izdelovali skozi vsa sedemdeseta leta in o tem avtomobilu kroži anekdota, da je nastal kot so v Zaporožju hoteli narediti nekaj podobnega, kot je bil NSU 1200, bolj znan kot princ. Kakorkoli že, visoko in okorno vozilo je bilo precej ponesrečeno, čeprav je tudi na našem trgu našlo nekaj kupcev.

Novi ZAZ, ki so ga poimenovali po ukrajinskem mestu Tavrija, je vsaj za tamkajšnje razmere dokaj sodoben avto, na prvi pogled podoben ladi samari, vendar nekoliko manjši. Motor na oprema je za zdaj 1,1-litrski štirivaljni z vodnim hlajenjem, ki zmre 38 kW, kar zagotavlja najvišjo hitrost 140 kilometrov na uro ob sorazmerno skromni porabi, ki naj bi po tovarniških obljubah znašala v povprečju okoli 6 litrov na 100 kilometrov. V Sloveniji bo tavrie prodajalo ljubljansko podjetje Commerce, ki obljublja tudi dokaj privlačno ceno: okoli 8.000 mark z vsemi dajatvami. ● M. G.

POROKA NA ŠTEVILKI 13?!

Krajevna skupnost Bled se je odločila, da po svojih skromnih zmožnostih, a vendarle z veliko zagnanostjo in dobro voljo, postopoma preuredi prostore v stari stavbi občine na Bledu tako, da bodo v njih »opravljali« tudi poroke.

Hvalevredna gesta in stvari so že v zanosnem teku. Tako bodo mladoporočenci vstopali skozi vhodna vrata v lepe poročne dvorane, izstopali pa v prelep park na drugi strani, kjer jih bodo čakale blejske kočije.

A sitnosti nikoli ne počiva jo!

Pronicljiva novinarka Radia Triglav Jesenice je nemudoma ugotovila, da blejska občinska stavba stoji na cesti SVO-BO-DE, na številki 13!

Svobodo lahko jemljemo tako ali drugače! Pri tako veleživljenjskih zadevah, kot so poroke se »svoboda« šteje v čisto drugačnem smislu, kot jo pojmuje politika. Saj poznamo tiste fantovske o ženinu: »Madonca, zdaj pa boš ob vso svojo svobodo!« Ltd. Ltd. Da se pa potem še poročiš na Cesti svobode, je pa sploh lahko en velik hec, da o številki 13 sploh ne govorimo! ● D. S.

STYLE
NEZA®
V TRGOVINI NEZA
Gregorčičeva 8, Kranj
AKCIJSKA PRODAJA
bluz FOXE
- 30 % popusta
POSEBNA PONUDBA
VZORČNIH KOPALK
Lisca
od 11. do 31. julija

NOVO V KINU

FX 2, ameriška akcijska kriminalka

Rollie Taylor se ne ukvarja več s specialnimi efekti, temveč izumlja nove patente. Bivši mož njegove sedanje prijateljice - policaj Mike Brady - prosi, naj mu pomaga pripraviti past za manijaka, ki ubija osamljene ženske. Rollie nerad pristane na to, toda ko Brady umre, ugotovi, da gre za past in da ga želijo ubiti kot nezaželeno pričjo. Edini, ki mu lahko pomaga, je prijatelj Leo McCarthy... Nadaljevanje sijajnega filma FX - Umor s trikom, se odlikuje z dinamičnim zapletom, napetimi prizori in obiljem atraktivnih filmskih trikov.

PREJELI SMO

Zvestoba partiji

Delo je poročalo, da je minister za kulturo Borut Šuklje 15. junija sprejel delegacijo RO ZZZ NOV Slovenije...

spomin ni zapustil v taki meri, kot je nekatere izpraševance ozioroma osumljene pred Polajnarjevo komisijo...

Združeni ob Lipi sprave razumemo skrb borčevske organizacije v Titovo čast...

Tudi se imamo pravico spomniti, da je vodstvo borčevske organizacije v Titovo čast...

Cprav častilec Titovega, Kardeljevega in Kidričevega imena (in dela) moremo marsikaj očitati...

Kranj, 15. julija 1992

Za združene ob Lipi sprave Stanislav Klep

7. spominski pohod na Triglav

(Gorenjski glas, 21. julija 1992)

Člani predsedstva ZB NOV Jesenice smo danes, 22. julija 1992, obravnavali članek...

Člani predsedstva ZB NOV Jesenice smo danes, 22. julija 1992, obravnavali članek "7. spominski pohod na Triglav"...

Pred štirinajstimi dnevi je RO ZZZ NOV Slovenije, o čemer je poročalo tudi Delo...

Vsem udeležencem, ki so prišli na Pokljuko z zavestjo in miselnostjo...

Najbrž je bila le peščica takih, ki so na proslavo prišli "po službeni dolžnosti"...

Ne glede na to ali predsednik Milan Kučan zasluži tako odlikovanje ali ne...

Kljub pravici, da vsak pove svoje, na kar se sklicuje tudi gospod Černe...

Predlagatelj za to odlikovanje bi mogla biti organizacija...

Predsedstvo ZB NOV občine Jesenice: Sekretar Albin Kobentar

Predsedstvo ZB NOV občine Jesenice: Sekretar Albin Kobentar

"Vse razpada"

Gorenjski glas, 17. julija 1992

V rubriki JEŽ je bil objavljen fotografski posnetek pritičnega prostora...

V rubriki JEŽ je bil objavljen fotografski posnetek pritičnega prostora z značilnim podnaslovom Vse razpada...

Posnetek zadeva pritične prostore v Kranju, Tavčarjeva 16. Ti prostori so še vedno last občine Kranj...

Celoten objekt - Štampiljarjeva hiša -, ki zajema stanovanjsko-poslovno stavbo na Tavčarjevi 16 in Prešernovi 15, je bil razglašen za kulturno dediščino II. stopnje...

Dejstvo je, da je zadnji uporabnik teh prostorov neke noči v decembru 1990 (podrobni podatki so sicer znani in zabeleženi) povzročil požar in od takrat so ti prostori uničeni...

Dediči že pokojnega bivešega lastnika celotne stavbe smo pravočasno in z vsjo potrebno dokumentacijo vložili prijavo za denacionalizacijo...

Ce torej VSE RAZPADA... pomeni, da razpada tudi naše pojmovanje o kulturni dediščini in njenem vzdrževanju...

Miloš Štampiljar v imenu dedičev

Škandalозна oddaja na Valu 202

Malokdaj je kakšna oddaja posvečena živalim, zlasti na Valu 202. Ko pa se sliši napoved, kot je to bilo v soboto, 18. julija...

V ta namen sem bila že 13. julija povabljena na intervju, naj po svoji funkciji podam nekaj nasvetov in navodil o ravnanju s psi v tej polletni vročini...

Ker so moj intervju najavili, govorila pa je druga oseba o drugih zadevah, sem telefonirala na Val 202 in reklamirala oddajo. Voditeljica se mi je prijazno

Advertisement for 'SLOVENSKI PROIZVOD SLOVENSKA KAKOVOST' exhibition in Kranj, 1992. Includes logo 'SQ' and text 'NAJBOLJŠI MED DOBRIMI!'.

plačilo. Močno je bilo čutili, da ni bilo poudarka, kaj s psi in mačkami, ki jih počitnikarji zavrejo t.j. prepustijo usodi ceste...

Advertisement for Charles Webb 'DIPLOMIRANEC'. Includes an image of a man in a suit and the text 'Prevedle kranjske gimnazije pod mentorstvom prof. Mihe Mohorja'.

"Mislila sem, da sem bila popolnoma jasna!" "Saj ste bili, ga. Robinson!" "Zakaj pa si potem tukaj?" "Ker sem imel na izbiro to ali pa slavnostno večerjo za obe družini..."

gledom, nato pa se spet zadrž v tla. "Kakšne težave pa imaš?" je vprašal g. Robinson. "Na temle je zlomljena zaponka..."

OBČINA RADOVLJICA
Sekretariat za upravno-pravno
in splošne zadeve

objavlja prosto delovno mesto

**REFERENTA I ZA JAVNI RED IN MIR
v UPRAVI ZA NOTRANJE ZADEVE**

Pogoji:

- VI. stopnja izobrazbe upravne ali pravne smeri
- preizkus znanja iz ZUP
- 3 leta delovnih izkušenj

Poleg navedenih pogojev morajo biti kandidati državljani Republike Slovenije in aktivno obvladati slovenski jezik, izpolnjevati pa morajo tudi druge pogoje, določene v 4. členu zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91).

Poskusno delo traja tri mesece.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za določen čas za dobo 12 mesecev s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: **OBČINA RADOVLJICA** - Sekretariat za upravno-pravne in splošne zadeve, Radovljica, Gorenjska 18.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po odločitvi.

PERFTECH

Podjetje za proizvodnjo
in uvajanje novih tehnologij

Ljubljanska 7
64260 BLED

K sodelovanju vabimo ustvarjalne in sposobne sodelavce za prosta delovna mesta na področju računalništva

1. PROGRAMERJA

Pogoji:

- visoka ali višja šola ustrezne smeri
- znanje programiranja v programskem jeziku c/c ++ v okolju windows
- poznavanje dela z bazami podatkov (SQL)
- znanje angleškega jezika

2. PROJEKTANTA INFORMACIJSKIH SISTEMOV

Pogoji:

- visoka šola elektro smeri
- poznavanje lokalnih računalniških mrež in telekomunikacij

3. SERVISERJA ZA OBMOČJE LJUBLJANE

Pogoji:

- srednja strokovna izobrazba elektro ali računalniške smeri
- bivališče v Ljubljani

Od kandidatov pričakujemo, da imajo opravljen vozniški izpit B kategorije.

Delovna razmerja bomo sklenili za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom. Ponudbe z ustreznimi dokazili bomo sprejemali do 15. avgusta 1992. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po poteku razpisa.

Specializirana prodajalna
za jahalno športne
proizvode in usnjene izdelke

Imamo celotno opremo za konja in jezdeca!

Pri nas dobite internacionalne nasvete!

Za našo delavnico iščemo

**STROKOVNEGA
DELAVCA**

Če izpolnjujete potrebne pogoje in vas hkrati zanima dolgoročna zaposlitev, potem se pogovorite z gospodom Smolakom.

smolak

A - 9500 VILLACH / BELJAK

Jahalni šport:
Gerbergasse 37

Usnjeni izdelki:
Lederergasse 3

Tel.: 9943/4242/24874- Fax: 2487423

klub Krokra

GOZDNO
GOSPODARSTVO
BLED

prodaja

v skladišču na Rečici pri Bledu
smrekova drva različnih dolžin po
1.200,00 SIT/m³

in smrekova drva dolžine 1 m po
1.700,00 SIT/m³

Cene so brez prometnega davka, ki
ga plača kupec!

Delniška družba Krokra ima v zalogi univerzalno
žično pletivo - mrežo za ograje - po zelo ugodni
ceni. Pokličite nas po telefonih: (064) 801-528

(0609) 610-910

(0609) 610-629

telefax: (064) 802-145

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj

TEČAJ - VSAK PONEDELJEK

216-245

**Večina se jih je podražila.
Naše pa ne.**

Prejšnji teden se je podražila večina cigaret. V splošnem trendu podražitev je prav prijetno slišati, da lahko nekateri kvalitetni izdelki ohranijo svojo ceno in postanejo še bolj konkurenčni.

Zato in za zaščito potrošnikov objavljamo cenik cigaret, ki jih uvaža Magistrat International. Navedene so maloprodajne cene za škatlico:

KIM Slimsize	125,00 tolarjev
KIM Menthol	125,00 tolarjev
KIM Blau	125,00 tolarjev
HB King Size Box	125,00 tolarjev
HB 100s Box	125,00 tolarjev
FREE STATE	114,00 tolarjev
GAULOISES BLONDES	125,00 tolarjev
FINE 120 Rouge	124,00 tolarjev
FINE 120 Menthol	124,00 tolarjev
SILK CUT	160,00 tolarjev
BENSON & HEDGES	165,00 tolarjev

Te cene veljajo za originalne uvožene nemške, francoske in angleške cigarete, ki jih uvažamo in zastopamo.

MAGISTRAT
INTERNATIONAL

Vojkova 46, 61000 Ljubljana
tel. (061) 182-144, fax 181-466

ATOMMEHANIKA

ŠKOFJA LOKA D.O.O.

Trgovina, Servis, Mednarodna dejavnost 64220 Škofja Loka

FIAT AVTO VAŠIH SANJ

**PANDA
UNO 45
TEMPRA**

CROMA 2.0

FIORINO

POSEBNI POLETNI POPUST!

Vozila dobite v

ŠK. LOKI, KIDRIČEVA 50 (Trata), tel.: 064/632-730

in v POOBlaščenem servisu FIATA na

BLEDU, RIBENSKA 6, tel.: 064/77-910

